

Slovo k povzbuzení na pátek 8. ledna 2021, na pátek po Zjevení Páně
Biblická čtení: 1Jan 4,7-10; Ž 72; Mk 6,34-44

Milé sestry, milí bratři,

začneme krátce nejprve úryvkem evangelijním. Od střeďeční slavnosti Zjevení Páně až do nadcházející neděle, svátku Křtu Páně, se před námi v těchto několika dnech rozevírají evangelijní svědectví o událostech zejména z počátků Ježíšova veřejného působení. Jsou to zároveň takové události, které nějak zvlášť zjevily, na kterých se ukázala Ježíšova Boží sláva. Včera to bylo souhrnná zpráva o Kristových zázracích na začátku jeho veřejného života jakožto znameních příchodu nebeského království v jeho osobě, dnes máme před sebou zázrak rozmnožení chlebě a ryb, zítra to bude svědectví o zázraku utišení bouře.

Všechny tyto texty jsou biblickým svědectvím toho, co se stalo za doby Ježíšova veřejného působení, ale také obrazem toho, co se má dít stále: Kristus dál chce konat mocné činy, zázraky, aby se na nich také dnes ukázala Boží sláva, aby se staly jejím znamením. A jak dobře víme a jak již bylo mnohokrát připomenuto, největším zázrakem, který Pán Ježíš chce konat stále a který také nejvíce zjevuje jeho Boží moc, je proměna lidské duše...

Zaměřme ale svou pozornost opět především na čtení první. Zazněl v něm dnes jeden z nesilnějších, nejúžasnějších a nejzásadnějších výroků nejen Prvního listu Janova, ale celého Nového zákona a celé křesťanské teologie vůbec: «Bůh je láska» (*Theos agapé estin* řecky, *Dues caritas est* latinsky): Bůh nejenže má lásku anebo jedná s láskou, ale on přímo je láskou. Sám v sobě, Bůh je láska sama. Proto také Bůh musí být a musí být Trojicí.

Láska je totiž jediným důvodem, že Bůh je a že je svět, že tedy vůbec něco je. Bez lásky by nebylo nic, protože by nebylo *to*, proč by něco vlastně mělo být. Láska je příčinou i obsahem toho, že Bůh uvnitř sám sebe musí být společenstvím, vztahem lásky, plností lásky, společenství tří osob, neboť jsou tři podoby lásky: Dávající, milující (*amans*) láskou je Bůh-Otec, přijímající a dávající, milovaná a milující (*amatus et amans*) láskou zároveň je Bůh-Syn a přijímající, milovaná (*amatus*) láskou je Bůh-Duch. Bůh je vztahem lásky, a to co do své nejnvnitřnější podstaty (je *relatio subsistens*).

Proto i veškeré Boží jednání mimo něj (*ad extra*) nemůže být ničím jiným než zase láskou, neboť u Boha není rozdíl mezi bytím a činěním, je-li „čirý kon“ (*actus purus*), jak o něm také krásně vyznává teologická reflexe. To, čím Bůh je – láskou, tak také jedná – jako láska. Láska je proto také jediným důvodem Božího vtělení, je vysvětlením toho, proč Ježíš Kristus je přímo vtělenou Boží láskou, toho, co o Vánocích tak rádi slavíme. Láska je tak počátkem, tvarem, obsahem i cílem celého křesťanství.

Z toho, že veškeré Boží činění je láskou, protože Bůh sám je láska, vyplývá další velká a zároveň navýsost praktická pravda naší víry: Ve veškerém Božím činění, ve všem, co je, ve všem, co Bůh chce i v tom co Bůh dopouští, se můžeme setkat s Boží láskou, s Kristem, skrze Ducha svatého. Tedy nejen v tom, kdy se i nám Boží láska zjeví téměř na první pohled, tedy ve všem dobrém a krásném, ale paradoxně i ve všem těžkém a bolestném, protože ani to by nemohlo být bez Boha. Všem, co je, Bůh musel propůjčit bytí, aby to bylo. A v tomto propůjčení bytí nemůže zase jednat jinak než láska, protože láska Boha stojí za veškerým bytím a udržuje je v existenci. Že i v bolestném a těžkém bytí, někde „vespod“ Boha můžeme a dokonce musíme potkat jako lásku, protože tam prostě jako láska je a jinak a nic jiného tam ani být nemůže, naznačuje i další pravda naší víry, že právě Kristův kříž je přeci maximou zjevení Boží lásky ve světě...

V praxi to prožíváme tak, že právě ve všem těžkém a bolestném můžeme také, anebo dokonce zvlášť zakoušet Boží láskyplnou blízkost, Kristovu blízkost a sílu Ducha svatého. Můžeme zakoušet útěchu a sílu vše těžké nést a snášet, především sílu k víře, naději a lásce, sílu ke skutkům lásky i ve všem těžkém a bolestném. Je to paradoxní, je to pochopitelně velké tajemství (řecky *mysterion megalé*), před kterým nakonec musíme jen zmlknout (od řeckého

myein je odvozeno ostatně *mysterion*), podobně jako musíme nakonec jen zmlknout před tajemstvím Nejsvětější Trojice, před tajemstvím vtělení, před tajemství kříže.

Zmlknout, sklonit se, neumět třeba ani pojmenovat, natož vysvětlit, co se děje, ale zároveň ve všem i těžkém zakoušet Boha a radovat se z něj. O to jde.

A hlavně jde o to nechat se proměnit všudypřítomnou nekonečnou Boží láskou, aby i v nás bylo aspoň trochu lásky, aby docházelo stále znovu k onomu nejdůležitějšímu zázraku postupné proměny lidské duše k schopnosti milovat, tedy k tomu, na čem se ve světě stále nejvíce chce zjevit Boží sláva. Vždyť právě o tom je celé naše křesťanství, jeho smysl, jak dobře víme a jak dnes znovu slyšíme: «V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom měli život skrze něho». A život Boží je právě láska. Ostatně jen Boží láska, setkání s ní, její proměňující síla nás nakonec může přimět snažit se s její pomocí žít ona klíčová slova janovské teologie a celého našeho křesťanského života: «zůstávat» (*menein*) v Bohu a «zachovávat» (*terein*) jeho přikázání, zejména přikázání «milujme se navzájem (*agapómen allélous*)» s odůvodněním «protože láska je z Boha, a každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha».

Kéž by naše láska začala aspoň trochu být podobná té Boží. Kéž bychom začali být schopni milovat i jako první, a to každého, i bez odezvy, i navzdory nepřijetí či dokonce odmítnutí, kéž by naše milování bylo vytrvalé, kéž by nás stále více vedlo k dávání sebe samých...

Takové milování má v sobě vždy cosi Božího, tak nás miluje Bůh: «Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný» čteme v Janově evangeliu. Setkávání se s touto Boží láskou ve všech jejích projevech, setkávání se s Kristem a nechání se vést Duchem svatým nás má sílu a moc proměnit k lásce Boží lásce aspoň trochu podobné, k lásce schopnější milovat za všech okolností.

Aktualizaci těchto úvah do vlastního života a především do nynější tak složité a těžké doby (stále nekončící pandemie) necht' už si provede ale každý sám. S Boží pomocí...